

Słowacki rząd szuka pieniędzy

Jakub Groszkowski

18 czerwca lewicowy gabinet Roberta Ficy opublikował listę 22 rozwiązań, które mają pomóc w zmniejszeniu deficytu sektora finansów publicznych Słowacji do poziomu poniżej 3% w 2013 roku, zgodnie z wymaganiami UE i paktu fiskalnego. Znaczna część zaprezentowanych działań zakłada zwiększenie obciążeń podatkowych (przeważnie dla firm), z którego spodziewane wpływy mają osiągnąć 1,2 mld euro. Dodatkowe oszczędności ma przynieść cięcie wydatków państwa (0,6 mld euro) oraz przekierowanie części składki ubezpieczeniowej z drugiego filaru do państwowego zakładu ubezpieczeń społecznych (0,5 mld euro). Pakiet oszczędnościowy ma być wprowadzany stopniowo od jesieni br. do lata 2013. Planem minimum rządu jest zmniejszenie deficytu finansów publicznych o 0,3 mld euro w tym roku i o 1,5 mld euro w roku przyszłym.

Komentarz

- Przedstawiony przez gabinet Ficy pakiet rozwiązań gospodarczych jest zestawem działań dostosowującym względnie liberalny model słowackiej gospodarki (stworzony przez gabinety Mikuláša Dzurindy) do realiów kryzysu gospodarczego. Dodatkowe dochody uzyskane przez zmiany podatkowe o lewicowym charakterze (progresja podatkowa, większe obciążenie banków, sektora energetycznego czy telekomunikacyjnego) posłużą przede wszystkim redukcji deficytu sektora finansów publicznych, a nie pobudzeniu gospodarki.
- Duża część przedstawionych rozwiązań wzorowana jest na działaniach gospodarczych podjętych wcześniej przez sąsiadów Słowacji. Podobnie jak na Węgrzech postanowiono dodatkowo opodatkować banki oraz firmy z sektorów regulowanych, zmiany w systemie emerytalnym mają być natomiast wzorowane na modelu polskim (przekierowanie części składki z drugiego filaru do państwowego) i czeskim (dobrowolność uczestnictwa i możliwość zwiększenia składki w II filarze). W przeciwieństwie do sąsiadów Słowacja nie wprowadza podwyżki 20- i 10-procentowej stawki VAT, uznając ją za działanie zbyt dotkliwe dla biedniejszej części społeczeństwa.
- W obliczu niejasnej przyszłości strefy euro słowacki rząd koncentruje się na ograniczaniu deficytu finansów publicznych i długu publicznego. Wyzwaniem pozostaje uczestnictwo Słowacji w mechanizmach ratunkowych strefy euro. 22 czerwca parlament słowacki zatwierdził powstanie ESM, do którego do 2014 roku Słowacja ma wpłacić blisko 660

mldn euro i udzielić gwarancji kredytowych na 5,1 mld euro. Na razie w planach gospodarczych gabinetu Ficy brakuje konkretnych działań pro wzrostowych, za którymi Słowacja opowiada się na forum UE. Ministerstwo Finansów szacuje, że program konsolidacji finansów spowoduje wzrost PKB w przyszłym roku o 0,4 p.p. Nie jest też jasne, jak słowacki rząd zamierza uporać się z wysokim bezrobociem (13% w maju) i niską ścisłagalnością podatków.

- Należy przypuszczać, że nie wszystkie z zaproponowanych rozwiązań wejdą w życie, tym bardziej że łączna wartość spodziewanych wpływów i oszczędności (2,4 mld euro) przekracza kwotę (1,8 mld euro) potrzebną do obniżenia deficytu finansów publicznych w 2013 roku poniżej 3%. Niemniej ambicją rządu jest zachowanie przynajmniej obecnego zakresu obecności państwa w gospodarce, gabinet Ficy na razie nie zamierza szukać dodatkowych wpływów do budżetu poprzez prywatyzację.